

Sprehod skozi glasbeni teater Vite Mavrič

30 let na sceni Njen prvi samostojni večer v Gallusovi dvorani CD

Jutri bo imela Vita Mavrič v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma veliki koncert z gosti ob 30-letnici umetniškega delovanja in izidu novega albuma *Sprehod*. Na ta oder se vrača dve leti po velikem finalu festivala šansonov *La vie en rose*. Kakovost glasbenega gledališča je postavila na visoko raven in ga tako uveljavila, da je v številnih različicah postal del našega kulturnega vsakdana.

ZDENKO MATOZ

S Café teatom, avtorskimi glasbenimi predstavami in šansonom je močno zaznamovala slovensko kulturno dogajanje. Na velikem koncertu z gosti pa bo proslavila tudi izid novega albuma. Zanj Mavričeva pravi, da je to enostaven album, skupek njej najljubšega s primestno novosti, katerih avtor je Jani Kovačič.

Vprašali smo jo, ali ni mogla dolgo zdržati brez šansonjskega večera v Cankarjevem domu. »Festival *La vie en rose* ni bil moj osebni večer. Bil je predvsem večer vseh drugih, bila sem njegova umetniška vodja, občinstvo sem zgolj vodila skozi njihove zgodbe. Tokratni koncert je moj prvi samostojni večer v Gallusovi dvorani.«

Skok na glavo v prazen bazen

Ko je začela s Café teatom in kasneje ustvarila še festival, je bila zelo mlada, pravi. »Mladost ima v sebi vso moč in norost tega sveta. Med drugim se mi takrat ni niti sanjalo, v kaj se spuščam, kaj šele da bo vse skupaj trajalo dvajset let,

da se bo vmes zgodil še festival, pa niti slučajno. Skočila sem na glavo v prazen bazen, jo odnesla z nekaj bušk in preživela.

Izčrpana sem bila predvsem od vloge producenta, razpisov, financ, bilanc, iskanja sponzorjev, prepričevanja raznih medijev, da je vredno vlagati v ta projekt, ga podpirati. Ko sem se odločila, da pod obe blagovni znamki Café teater in *La vie en rose* potegnem črto, sem bila skrajno naveličana borbe z mlino na veter. Napolniti Gallusovo dvorano ni šala, z glasbeno zvrstjo, ki je v vseh pogledih v deficitu, pa še posebej ne. A z leti nam je občinstvo začelo slediti, zato sem mu še danes hvaležna za zaupanje. *La vie en rose* smo gradili skupaj, z neko čudežno vzajemno energijo. Na te večere imam same lepe spomine. Ozadje vsega skupaj pa je vedno zgodba zase.«

Vita Mavrič je umetnica, ki je pri nas spet oživila zanimanje za kabarejsko in šansonjsko odrsko dejavnost. Mogoče je tudi zaradi njenega delovanja takih dogodkov po Sloveniji vse več. Po njenem je bil v 90. letih prejšnjega stoletja Café teater res svojevrstna atrakcija, saj je bila Ljubljana takrat precej pust in brezbarvna. »Danes je vse precej drugače in to nikakor ni moja zasluga. Čas gre pač naprej in ne nazaj. Fino se mi zdi, da je tako.«

Nove interpretacije
Mavričeva je zadovoljna, da so njena šansonjska semena dobro vzkli. »Če na vašo metaforo odgovorim z metaforo, lahko rečem le, da bodo semena zares vzkli. Če se bo našel nekdo, ki bo pripravil poskrbeti, da bi iz zasejanega tudi kaj zrastle, se presadilo in na novo zasadilo. Na splošno se mi zdi, da drvim v čas, ko se ljudje ne delimo več na tiste, ki

Foto Primož Lavre

ustvarjajo, in na tiste, ki v ustvarjenem uživajo, temveč vse bolj tudi na tiste, ki jim je vseeno. Teh je vedno več.«

Vita Mavrič je pripravila koncertni večer, ki niti ne bo povzetek iz preprostega razloga, ker tega ni mogoče stlačiti v en večer. Tako bo občinstvo deležno le nekaj fragmentov. »Odlučila sem se za koncept, ki se v osnovi dotakne vsakega od avtorjev, vendar v novih preoblikah in interpretirano z današnjega zornega kota. Sprehodila se bom od Berlina do Pariza, se vmes izgubila med klezmerjem in rusko romanco in se vrnila na-

zaj, na tla domačega Parnasa. Velik zalogaj, brez ene same ponovitve. Precej utopično.«

V vseh teh letih je v različnih vlogah sodelovala s številnimi umetniki. Mnogi med njimi so njene sorodne duše, na prvem mestu pa iz zagotovo pianist Jaka Pucihar. Je ključna oseba njenega delovanja in že 22 let sta v ustvarjalni simbiozi. Je avtor vseh aranžmajev, tako na albumu kot na koncertu, ves glasbeni del pa poteka pod njegovim vodstvom. »Privilegij je imeti ob sebi osebo, kot je Jaka, saj je profesionalen in garač brez primere ter brezpogojno predan glasbi,« dodaja Mavričeva.

Sedenje na tronu

Festival *La vie en rose* je bil nekakšna glasbena parada novih in tudi uveljavljenih glasbenikov, ki so se tam pojavili v drugačnem okolju. To je bila vseskozi njegova rdeča nit. Hkrati pa je bila to tudi oblika podpore uveljavljenim umetnikom oziroma mentorstva prihajajočim. To bi bilo res prelepo, da bi bilo lahko resnično, meni Mavričeva. »Mentor mora znati ustvariti lastno, zdravo konkurenco. Da pa bi to lahko dosegel, mora najprej pustiti svoj ego zunaj, pred hremitično zaprtimi vrati. A takih ne srečam več veliko. Svet je še vedno tako narejen, da večina raje samo-

Mašna

Ladja

zadostno sedi na tronu in obožuje lasten odsev v ogledalu. Mentorji in mecenji so najbrž res preteklost.«

Vita Mavrič je vedno obkrožena z vrhunskimi glasbeniki. Tudi na letošnjem glasbenem večeru ima nekaj posebnih gostov. Pravi, da je vse skupaj tako pripravljeno, da skoraj ničesar ne sme izdati. »Raje povabim gledalce, naj se pustijo presenetiti. Lahko rečem le, da bo večer scensko, gibalno, vizualno in glasbeno zelo razgiban. Ne bo običajen koncert, prej glasbena predstava. V posebni interakciji sem z Borisom Benkom iz dueta Silence in s harmonikarjem Janezom Dovčem.

Oba zelo cenim in se veselim našega skupnega sodelovanja. Na obisk pride moja prijateljica Clara Moreau, na kratko in meni v veselje. Na odru bo mogoče slišati simfonični orkester, povsem na novo sestavljen skupino Kompanija Rusalka, s kvartetom Akord bom obudila program klezmerja, kot stalnica večeru pa bo zasedba, ki smo jo na festivalih *La vie en rose* poimenovali kar Café teater band, v njej pa so Primož Grašič, kitara, Aleš Avbelj, baskitar, Marko Juvan, bobni, in Dejan Vidovič, harmonika, ter kot vodja Jaka Pucihar na klavirju. To bo poseben junjski večer, večer lepe glasbe in zares sijajnih besedil.«

ZAČELO SE JE U SLOVENAČKIM GORAMA

- Leta 1987 je glasbeno-gledališko kariero začela na odrskih deskah MGL z glavno vlogo v muzikalu *U slovenačkim gorama*. Istega leta je za Televizijo Slovenija posnela prvi samostojni glasbeni recital na besedila slovenskih pesnikov z naslovom *Pesem je ženska*.
- Leta 1988 je v Štithovi dvorani CD pripravila samostojen koncert poezije Janeza Menarta, Ervina Fritza, Milana Jesiha in drugih. Po tem koncertu se je dokončno posvetila slovenskemu šansonu.
- Leta 1989 je nastopila v glavni vlogi muzikala za otroke *Bikec Ferdinand* s Plesnim teatom Ljubljana in pripravila samostojni recital šansonov *Pesem je ženska* v Cankarjevem domu.

- Leta 1990 je odigrala glavno žensko vlogo v zadnjem jugoslovanskem filmu *Zbogom Belle Epoque*, ki se je zaradi vojne na Balkanu izgubil. Po 17 letih, torej leta 2007, so ga našli in premierno predstavili na filmskem festivalu Srbije, kjer je Vita prejela grand prix za najboljšo glavno žensko vlogo.
- Leta 1991 je sledil drugi samostojni glasbeni recital šansonov in socialnih pesmi v Cankarjevem domu.
- Leta 1992 je pripravila avtorski glasbeno-gledališki projekt Ježkovih šansonov *Ne smejte se, umrl je klovni*, za katerega je prejela Župančičevo nagrado.

- Leta 1993 je pripravila *Sneguljčico*, opereto Bojana Adamiča v ljubljanskih Križankah.
- Leta 1994 je ustanovila Café teater in izdala prvi samostojni album *Šansonji in socialne pesmi*.
- Leta 1995 je naredila muzikal *Arabella* v produkciji Café teatra.
- Leta 1998 je producirala *Nekoč bili smo v maju*, glasbeno-gledališki performans v režiji Matjaža Pograjca, posvečen sodelavcu, pokojnemu pianistu Borutu Lesjaku, v spremljavi simfoničnega orkestra pod vodstvom skladatelja Mojmirja Sepeta.
- Leta 1998 je izdala drugi album *Sem, kakršna sem*.

- Leta 2000 je zasnovala in kot umetniška vodja petnajst let skrbela za mednarodni glasbeni festival šansonov *La vie en rose*.
- Leta 2000 je bila premierna predstavitev albuma *Hrepenenja* s šansonji Bertolta Brechta in Kurta Weilla v ljubljanski Operi ob spremljavi Bojana Goriška.
- Leta 2006 je bila premiera avtorske glasbeno-gledališke predstave *Hrepenenja*, posvečene 50. obletnici smrti Bertolta Brechta, ki so jo štiri leta zapored igrali v Mestnem gledališču ljubljanskem.
- Leta 2006 je izšel album *Mandeljni in rozine*

- z židovskimi (klezmer) šansonji s kvartetom Akord.
- Leta 2007 je pri Croatia Records izdala album z glasbo iz filma *Zbogom Belle Epoque*, ki jo je ustvaril Arsen Dedič.
- Leta 2010 je pripravila glasbeno predstavo *Nepozabne* z Janijem Kovačičem (dela prertih slovenskih pesnic) v okviru projekta Ljubljana, svetovna prestolnica knjige.
- Leta 2015 je bil izid petega albuma Vitomil Zupan, *Šlagerji in pesmi iz zapora*, ob premieri istoimenske glasbene predstave v Štithovi dvorani CD.

:polet

JUTRI NE PREZRITE

VELSLANJE
Moja Ljubljana
KOLESTARSTVO
Ženske in otroške specialke
TEK
Ostati hiter čez poletje
TRIATLON
Vse o menjavah
FITNES
Boks doma
ZDRAVJE
Periodizacija prehrane

DELO SLOVENSKE NOVICE

PODLISTEK

IVO IN SLAVKO GOLDSTEIN

TITO

Broz si je takrat pustil rasti brke, kar je močno spremenilo njegov videz. Lase si je barval rdeče in nosil je velike naočnike, za katerimi ga je bilo težko prepoznati. Po Zagrebu se je gibal kot izkušen konspirator.

Naslednje tri mesece in pol je Broz čakal, da bo z Dunaja prejel dokončno vabilo in natančna navodila za pot. Medtem se je vključil v delo pokrajinskega vodstva KP za Hrvaško in mestnega vodstva za Zagreb, kar je po svojem prihodu na Dunaj obširno opisal v prvem poročilu CK z dne 2. avgusta 1934. To poročilo na kakih desetih gosto tipkanih straneh govori o številnih takrat aktualnih političnih temah, veliko pa pove tudi o tedanjem političnem profilu svojega avtorja. Tito v

njem trdi, da je kljub naraščanju števila ljudi, ki se štejejo za komuniste, v Zagrebu »čez določen čas« spoznal, da »Partija kot organizacija sploh ne obstaja, temveč obstajajo samo posamezne skupine, ki med seboj sploh niso povezane«. Zato je dal pobudo za sestane petih preverjenih tovarišev iz zaporniških dni, ki naj bi imenovali člane začasnega zagrebškega mestnega komiteja in začasnega pokrajinskega komiteja za Hrvaško; ti člani naj bi imeli nalogo, da se čim prej medsebojno povežejo in aktivirajo razdrobljeno mrežo partijskih organizacij. »Med vsemi tovariši je bilo bolj ali manj razširjeno prepričanje, da se v CK ali njegovih bližini skriva provokator,« je izjavil Tito. A ko je ugotovil, da sta v CK njegova stara so-

33

borca Blagoje Parović in Vladimir Čopić, je menil, da svojim zagrebškim tovarišem lahko zahtudi, da so to ljudje, ki »jim smemo popolnoma zaupati«. Poleg tega jih je opozoril, da je treba »zatreči razne govornice in rušenje avtoritete najvišjega partijskega foruma, kajti če ta nima avtoritete, ker mu jo izpodkopavajo od spodaj, tudi ni možnosti za izgradnjo močne partijske organizacije«. V tistih dneh se je Broz prvič sestel z mladim komunistom iz Like Jakovom Blaževićem, ki je pozneje povedal, da je bilo težišče njunega pogovora »urejanje odnosov v partiji«. Čeprav se mu Tito ni predstavil s pravim imenom, je Blažević tako kot tudi nekateri drugi dognal, da ima opravka z Josipom Brozom, ki se ga je spominjal z bombaškega procesa pred šestimi leti.

V svojem poročilu se je nato Broz pritožil, da je Rdeča pomoč slabo organizirana in zato nezadostna: »Dejstvo, da nekateri tovariši v zaporu ali njihove družine ne morejo prejemati pomoči, zelo slabo vpliva ne le nanje, temveč tudi na njihovo okolico, na delavske vrste, ki v tem vidijo malomarnost Partije, češ da se ta

nič več ne meni za tiste, ki jih je reakcija dokončno uničila.« Zato je poskrbel, da se je Rdeča pomoč vsaj v Zagrebu organizacijsko utrdila, »kajti med meščani je mnogo simpatizerjev, ki bodo pripravljene prispevati za RP«. Kljub temu se je bal, da bo tudi to premalo, zato je predlagal, naj določeno vsoto denarja za RP v državi pridobijo »od zunaj« – da naj torej Kominterni Mednarodno organizacijo za pomoč borcem revolucije zaprosijo za subvencijo, kakršna je obstajala vse do leta 1929, saj je »med delavci dokaj razširjeno mnenje, da organizacija še danes razpolaga z enakim proračunom kot prej, če ne celo z večjim, le da vsega porabi za emigracijo v tujini«.

V poročilu so dokaj obširno opisane razmere na robiji, s poudarkom na posameznih primerih zapornikov, ki bi jim bilo treba pomagati. V delu besedila z naslovom »Kmečko vprašanje« je govor o željah nekaterih politikov z levega krila HSS po sodelovanju s KPJ. Broz predlaga organizacijske oblike tega sodelovanja in opozarja, da iz njega ne kaže a priori izključiti dr. Mačka, »saj pri kmetih še vedno velja za avtoriteto«.

Broz je v poročilu na več mestih izrazil močno nezaupanje do komunistov intelektualcev: vse skozi se nagibajo k sholastičnim ideološkim diskusijam, ne pa tudi k praktičnemu partijskemu delu; vprašanje je, kako se bodo obnesli, ko bodo imeli opraviti s policijo; na njihova poročila se ne kaže zanesti, saj so nagnjeni k temu, da višjim partijskim forumom netočno prikazujejo splošne razmere in svoje partijsko delo.

Izid: 25. maj 2017
Cena: 59,50 €
NAROČILO:
080 23 64
prodajaja@modrijan.si
www.modrijan.si

P prevedla Maja Novak in Andrej E. Skubic
© Modrijan založba, d. o. o., 2017